

INTERVIEW

'We hebben zelf invloed op hoe we de technologie inzetten'

ILONA BOOMSMA Onderwijskundige en medeoprichter van Bureau Reuring
TEKST NAOMI VAN ESSCHOTEN

Dat docenten zich zorgen maken over AI snapt onderwijskundige Ilona Boomsma best. Maar dat is maar één kant van de medaille. 'Je mag kritisch zijn, maar zorg dat je ook de voordelen kent: van tijdswinst in administratieve klussen tot meer maatwerk in je onderwijs.'

Hoe kwam AI op je pad?

'Na een korte periode voor de klas ben ik onderwijskunde gaan studeren en in dat veld gaan werken. Toen ChatGPT drie jaar geleden kwam, gaf ik een paar prompts en dacht ik meteen: dit is groot. De appgroep die ik was gestart om ervaringen met een paar vakgenoten te delen, groeide binnen een paar weken uit tot 500 mensen. Na een gratis webinar kreeg ik steeds meer aanvragen voor lezingen en demonstraties, ook uit andere branches. Daarom heb ik samen met collega-onderwijskundige Jean-Luc Bureau Reuring opgericht.'

Welke ontwikkeling rond AI valt je in het onderwijs het meest op?

'Bij docenten merk ik veel bezorgdheid over studenten die AI gebruiken. Dat begrijp ik wel, want er zijn studenten die liever op enter drukken dan zelf een profielwerkstuk maken. Maar we hebben zelf invloed op hoe we de technologie inzetten. AI kan het leren ondermijnen, maar kan studenten ook verder laten nadenken. Onderzoek bevestigt dit. Als je weet wat het kan en welke voordelen het heeft, kun je het ook beter benutten.'

Waar liggen voor docenten de meest directe voordelen?

'De grootste winst zit vaak in werk dat veel tijd kost en weinig energie geeft: onbeantwoorde of lastige mails, verslagen en administratie. Maar AI maakt het ook mogelijk om te differentiëren. Met AI kun je veel eenvoudiger oefeningen op verschillende niveaus maken. Je kunt een les aanpassen aan het thema dat in een klas leeft of vragen bedenken die zowel studenten helpen die achterlopen als studenten uitdagen die voorlopen.'

Maar kunnen leerlingen die oefeningen of vragen dan ook niet met AI beantwoorden?

'AI nodigt je uit om opnieuw naar de didactiek te kijken. Denk vanuit het leerdoel: wat wil je dat de student leert? En hoe kan iemand dat het beste leren? Die uitdaging is van alle tijden: bij reflectieverslagen schreef ik bijvoorbeeld vooral op waarvan ik dacht dat de docent het wilde lezen, en ik kopieerde ook weleens iets van scholieren.com. AI vraagt om nieuwe toetsvormen: laat een student gaan wandelen waarbij de AI-assistent

verdiepende en kritische vragen stelt. Die reflectie kan vervolgens best met AI worden uitgewerkt en ingeleverd, maar je krijgt zo een echte reflectie waarop je kunt doorvragen.'

'Dankzij AI kun je tijd vrijmaken en je lessen beter differentiëren'

Kun je AI voor alles inzetten?

'Nee, ik zou bijvoorbeeld terughoudend zijn met een taalmodel het werk van studenten laten beoordelen. Zo kan hetzelfde programma hetzelfde verslag met dezelfde instructie twee keer net anders beoordelen. Ook kunnen vooroordelen uit de trainingsdata in een oordeel doorwerken.'

Vind je dat iedere docent AI-geletterd moet zijn?

'Van dat woord krijg ik een beetje de kriebels. Toch is het belangrijk dat je weet wat het kan en wat het niet kan. Dat helpt je bewustere keuzes maken in je lessen en toetsen, maar ook om studenten voor te bereiden op veranderende beroepen. Denk aan een salarisadministrateur, secretaresse of grafisch vormgever. Daarin moeten docenten kunnen meebewegen en weten welke ontwikkelingen er spelen. Nu al speelt de vraag over welke vaardigheden studenten moeten opdoen in een veranderende rol of functie.'

Wat zeg je tegen een docent die denkt: belangrijk, maar ik heb al zo veel op mijn bord?

'Zet AI dan in om iets van dat bord af te halen. Bezoek een congres, volg een training of vraag aan collega's waar AI handig voor is bij jouw werkzaamheden. En scholen die gezamenlijk duidelijke AI-afspraken maken, halen er meer uit. Verder hoeft je niet alles te weten en je mag kritisch zijn. Maar als je weet wat er kan, kun je er ook een zinlijk gesprek over voeren.'

ONDERZOEK **31%** minder voorbereidingstijd met ChatGPT, zonder verlies van kwaliteit

17% lager scoorden leerlingen zonder AI na vrij oefenen met GPT-4

Meer leren in minder tijd met een didactisch ontworpen AI-tutor

Bronnen: Roy et al., NFER 2024 · Bastani et al., PNAS 2025;122(26) · Kestin et al., Sci Rep 2025;15:17458

MEER WETEN OVER AI EN JOUW ONDERWIJSPRAKTIJK?

Afsluitende lezing tijdens het congres AI voor Docenten

In haar afsluitende lezing vertaalt Ilona Boomsma de AI-thema's van vandaag naar concrete didactische keuzes en praktische stappen voor het onderwijs. Zij zet aan tot actie, reflectie en bewuste verandering in de onderwijspraktijk.

WANNEER & WAAR
Dinsdag 3 november 2026
Van der Valk Veenendaal

INVESTERING
€499 standaard · €399 collegatarief
(vrijgesteld van btw)

aivoordocenten.nl/congres